

FM policy för riskbruk och skadligt bruk av alkohol, spel och droger

Inledning

Försvarsmaktens policy för riskbruk och skadligt bruk har sitt stöd i Försvarsmaktens värdegrund (öppenhet, resultat och ansvar), uppförandekoden och säkerhetskulturen som präglar vår verksamhet.

Försvarsmaktens **policy för riskbruk och skadligt bruk** har tagits fram av omsorg om nuvarande och framtida anställda och övriga aktörer som är engagerade i Försvarsmaktens verksamhet, för vilka Försvarsmakten har ett ansvar, men också för vårt anseende som myndighet och som arbetsgivare. Försvarsmakten strävar efter en **öppen** attityd och medvetenhet, särskilt i frågor som gäller riskbruk och skadligt bruk. För att kunna svara upp mot de uppdrag som Försvarsmakten har fått från våra uppdragsgivare, och uppnå bästa **resultat**, krävs att alla i Försvarsmakten följer denna policy.

Vid misstanke om riskbruk och skadligt bruk av alkohol, spel om pengar eller användning av droger¹ har alla i Försvarsmakten ett **ansvar** att agera, i syfte att förebygga ohälsa och för att minska säkerhetsriskerna i det dagliga arbetet.

Definitioner

Riskbruk = definieras vid vilka mängder det är risk för skador. En förhöjd konsumtion över tid ökar risken för sociala problem som t.ex. bråk, "dagen efter effekt", medicinska problem, olyckor, högt blodtryck etc. Det finns en risk att riskbruk övergår i skadligt bruk eller beroende vid t.ex. en livskris.

Skadligt bruk = syftar på ett beteende som på grund av konsumtionen ger negativa konsekvenser antingen på hälsa, sociala relationer och/eller som påverkar ekonomin negativt för individ, grupp eller organisation.

Alkoholberoendesyndrom = är ett sjukdomstillstånd som bedöms av läkare enligt fastställda kriterier som exempelvis toleransökning, abstinens och fortsatt bruk trots negativa konsekvenser eller skador.

Spel = är allt spel om pengar. Skadligt bruk av spel kan ge negativa konsekvenser i form av skulder och ekonomisk utsatthet och därmed även negativa konsekvenser för arbetet och leda till säkerhetsrisker.

Droger = är narkotika och narkotikaklassade läkemedel, läkemedel och dopingmedel som används i strid med läkares ordination, samt andra kemikalier som används i berusningssyfte.

Anställda och övriga aktörer = individer som är engagerade i Försvarsmaktens verksamhet. Omfattar grupperna anställd personal, hemvärnssoldat, avtalspersonal², officersaspiranter, och totalförsvarspliktig personal.

¹ Droganvändning är förknippat med kriminell handling (narkotikastrafflagen) vilket är oförenligt med anställning i FM. Jfr alkoholberoende som är en sjukdom (arbetsgivarens rehabiliteringsansvar).

² Kan även benämnas frivillig personal.

Mål

Målet med Försvarsmaktens policy är att skapa en god och säker arbetsmiljö³ utan riskbruk och skadligt bruk som kan få negativa konsekvenser på vår arbetsplats, och för att skydda skyddsvärd information som kan påverka vår försvarsförmåga.

Riktlinjer

Inom Försvarsmakten gäller följande:

- Anställda och övriga aktörer ska känna till och tillämpa vår policy för riskbruk och skadligt bruk.
- Inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet och Försvarsmaktens arbetsmiljöpolicy förebyggs riskbruk och skadligt bruk av alkohol och spel om pengar.
- Alkohol fria alternativ ska vara norm. Vid genomförande av gemensamma aktiviteter som följer RRF må alkohol serveras i undantagsfall.
- Konsumtion av alkohol⁴ får inte förekomma under arbetstid eller jourtid.⁵
- Vid inställelse i samband med planerad beredskap får inte arbetsförmågan vara nedsatt till följd av alkohol.
- Det är inte tillåtet att komma till arbetsplatsen påverkad av alkohol då du förväntas arbeta. Det accepteras inte heller att komma till arbetet och samtidigt lida av tydliga dagen efter effekter.
- Anställda och övriga aktörer med uppmärksammat riskbruk eller skadligt bruk av alkohol och som inte är bedömt som alkoholberoendesyndrom kan under tjänstgöring erbjudas stöd i form av tidiga insatser.
- Anställda i Försvarsmakten som av läkare har ett konstaterat alkoholberoendesyndrom ska erbjudas arbetslivsinriktad rehabilitering så fort som möjligt.
- Spel om pengar är inte tillåtet på arbetsplatsen, under arbetstid och på Försvarsmaktens utrustning, som t.ex. mobiltelefoner eller annan elektronisk utrustning.
- Anställda och övriga aktörer som av läkare ordinerats narkotikaklassade preparat med sinnespåverkande effekter, ska snarast underrätta närmaste chef om att arbetsförmågan kan komma att påverkas. Chef bedömer om arbetsanpassning ska genomföras.
- All ickemedicinsk användning och konsumtion av narkotikaklassade preparat är förbjuden enligt svensk lag, ett agerande i strid med det kan få arbetsrättsliga konsekvenser och påverka anställningen.

Eksell, Klas

³ Policyn omfattar både nationell och internationell verksamhet.

⁴ Avser alkoholhaltiga drycker som överstiger 2,25 vol %. i enlighet med Alkoholagens definition av alkoholhaltig dryck.

⁵ Undantag kan göras enligt Regler för representation och förmåner (RRF).

Handlingen är fastställd i Försvarsmaktens elektroniska dokument- och ärendehanteringssystem.